

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ZETÉSI ÁR:

egy éven egész évre 1 K, félévre 60 K, negyedévre 30 K.
 Vidékre postai szétküldéssel egész évre 140 K.
 Egyes szám ára 3 korona.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztők és kiadók: Ifj. Rónai F. és Pandur B.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.
 Telefon-szám 23.

Nyilvántartási szám 10 korona.

Hirdetések négyzetcentiméterenként 150 K.
 számoltatnak.

A kormány tagjai Köszegen.

Bethlen István gróf miniszterelnök, **Vass József** vallás- és közoktatásügyi miniszter, **Hegyeshalmi Lajos** kereskedelemügyi miniszter, valamint **Mayer János** földmívelésügyi miniszter f. hó 14.-én a délelőtti órákban városunkba érkeznek, hogy politikai igazukat itten kifejtsek.

Ebből a célból a keresztény kiscgazda-, földmives- és polgári párt vezetősége f. hó 14.-én, vasárnap nagy népgyűlést rendez, melynek keretén belül **dr. Bakovszky Iván** képviselő-jelölt megtartja programbeszédjét.

Az ünnepekre vonatkozó részleteket vasárnap reggel megjelenő számunkban közöljük.

A kormányelnök programja.

Bethlen István gróf miniszterelnök el van tökelve, hogy a nemzetgyűlési választásokon megteremti a magyar közvélemény támogatásával azt az erős, parlamentáris alapzatot, amelyen megindulhat az erőteljes alkotómunka Magyarország újjáépítéséhez. Egerben bontotta ki a zászlót, de onnan az egész nemzetnek szól, hogy tömörüljön a zászló alá és segítse győzelemre a boldogulásnak akadályait megküzdő *tettek politikáját*.

Ha nyugodt, normális viszonyok között elhetnénk, akkor a kormányzati program dologi feladatokkal jelölné meg a fejlesztő munka irányát, eszközeit és ütemét. Most ez a nyugalom nincsen meg, külső és belső életünk csupa abnormitás. A cselekvés lehetőségeit, a siker előfeltételeit kell részint megszerezni, részint biztosítani. Szilárd talaja, egészséges politikai atmoszférára van szükségünk ama kaotikus zür-zavar és vak sötétség közepette, ahova a veszített háború, az elvetélt forradalmak és a rémes békefeltételek az országot lökték.

Csaknem olyan helyzetben van most a magyar világ, aminőben az egész nagy univerzum volt, mikor a khaosz és az új borult rája. De az Ur kegyelméből mégis megkezdődött a genesis. Csak hogy az első tények akkor is a khaosz szüntették meg: legyen világosság, legyen *teremtés*! — parancsolá előbb az Alkotó, és csak aztán teremtett organizmusokat, növényt, állatot, embert. Magyarországnak szintén világosság, közéletének szilárd talaj, lakóinak életre való fénykör kell elsősorban. Isten kegyelme rásegíthet, de magunknak is akarnunk kell harcolni értük. Erre hív fel az egri zászlóbontásnál Bethlen miniszterelnök. Körülöttünk egy új Európa van most kialakulóban. Magyarország sorsa, a nemzet jövője azon fordul, hogyan tudunk a világresz új államrendszerében elhelyezkedni és érvényesülni. A feladat nehéz, mert mostohahelyzetben vagyunk, főként került vernenyitársak gyűrűje szorongat mindenfelől. Úgyünk még sem reménytelen, ha kibírjuk a sors viszontagságait és szívósságunkkal a világnak imponálóan tántoríthatatlanul ragaszkodunk jogainkhoz és államunk csonka maradványának is föltetlen szuveren függetlenségéhez. Ezek az elvek ragyognak a magyar miniszterelnök zászlaján a külpolitikai front felé.

A belpolitikai fronton Bethlen István gróf a magyar erők tömörítését vallja a legsürgősebb teendőnek. A pártkoalíciók laza, törékeny szerve-

huzó rendszere helyébe nagy, egységes párt-koncentrációt kíván a kormányzat mögé állítani. Ebben az országos pártszervezetben meg lesz nemzeti politikánk szilárd bázisa, erő és eszme-forrása, erkölcsi, fegyelme és tudatossága, amik itthon a bizalom, kifelé a tekintély valutájával bírnak.

E kettős nagy közcél érdekében kéri most Bethlen gróf miniszterelnök a magyar közönség lelkes támogatását!

Bármennyire megcsonkították is a magyar államot Trianonban a győztes hatalmak és bármily ellenséges kartell alkotnak is vele szemközt a kisantantbeli szomszédok: Csonka-Magyarország számottevő tényező maradt Középeurópában. Az ellene való amimotozás bizonyítja, hogy tartanak tőle, de éhesek is rá mindentől, szeretnék széttépni és felfalni, dus természeti javaiért. E kettős okból a magyar probléma elmellőzhetetlen része az új Európa kérdéseinek. Az is marad, amíg Csonka-Magyarország közjogilag független állam.

Ezt a függetlenséget szüntetné meg némely szomszédainknak az a reménykedő szándéka, amire Bethlen István gróf Egerben nyíltan rámutatott, hogy az utóállamokból Magyarország bevonásával állami szövetséget, dunai konföderációt alakítsanak. Akár az amerikai uniónak korcs másolata, akár a kimult osztrák birodalomnak új életre galvanizálása volna az ily kísérlet: nekünk nem érdekünk, hogy abba belemenyünk. És Bethlen gróf miniszterelnök ki is jelenti, hogy *a belépéshez ő nem kapható*.

Mert Magyarországra abban a státusközöségben csak alárendelt tartományi szerepkör várhat: nyerstermelő gyarmata lennének a dunai konföderációnak, amivé tett a bécsi politika 400 éven át az osztrák imperiumban. Sőt amott meg is semmisülnék közjogilag, ha önként beolvadunk az unióba, holott emitt még formailag fenntarthatuk alkotmányos önállóságunkat és történelmi területünk integritását.

Magyarország önkéntes belépése oda egyértelmű volna a mindezekről való lemondással, a közjogi öngyilkossággal. El kell azonban készülnünk rá, hogy az edesgető, hivatogató ajánlatokat ez oldalról a presszionálás eszközei is követhetik közszellemünk befolyásolása és megéjtése céljából.

Kecsegtetni fognak azzal, hogy közterheinket magukra vállalják, terményeinkért iparcikkeket adnak és jobb valutával több haszonhoz juttat-

ják a magyar termelést. De szuverenitásunknak akkor vége lesz minden vonatkozásban: a hegemónia a szláv fajokra száll át és a magyarság az ő alávetett jobbágyukká korcsosul, hogy történelmileg dicstelenül megsemmisüljön.

E lejtőre juthatunk, ha a magyar választóközönség most meginog hitében és a nemzeti kormány energikus ellenállását a leghathatóbb támogatásban nem részesítené. Ezért kívánja és reméli Bethlen gróf miniszterelnök, hogy a nemzet tömör, egységes pártmajoritást állítson a kormány mögé. Mentől szilárdabb és maradandóbb bázison áll a magyar végrehajtó hatalom a parlamentben, annál nyomatékosabban tarthatja távol tőlünk a külső beavatkozásnak bármely kísérletét, sőt sikerrel interveniálhat kifelé jogaink érvényesítéséért és elszakított véreink sorsa érdekében is.

De nemcsak külső frontunk érdekében, hanem belső alkotó munkánk korszakos feladatainak teljesítéséhez is elemi szükség van egységes nagy és hatalmas kormányzópártra a mai Magyarországon.

Nagyobb stílusú poliikai feladatot vállalni és vele történelmi missziót betölteni csakis egységes pártszervezet erejével és szellemével lehetséges. Ami jelentékeny és nivós alkotómunka nálunk végbement az utolsó hetven-nyolcvan év alatt, az életorgánium mindig egy nagyméretű pártszervezet volt. A kiegyezési korszak ideális reformjait Deák-párt nélkül, a hosszú Tisza-korszak alkotásait anyagi fellendülésünk érdekében a szabadelvű párt nélkül el sem képzelhetnők. És mikor e szervezetek benső meghasonlás következtében felbomlottak, megszünt az era is, a mely az ő jegyükben indult és új periódusnak kellett kialakulnia. Most a helyzet súlyosabb, mint bármikor volt. Az országra szakadt történelmi tragikum a nemzeti közszellemet is dekompozíció alá vetni látszik. Rommá lett nemcsak az évezredes magyar állam, de régi eszményeink, illuzióink is szétomoltan hevernek az államroncsnak törmelékei alatt. És ami a legaggályosabb, megbomlott egyensúlyunk helyreállítása, nehézzé vált a belső krízis miatt, amelybe a sorscsapásoktól lesújtott magyar lélek jutott.

Közéletünk képe sivárabb, szomorubb tán még sohasem volt, mint amilyenné katasztrófáink következtében vált. A belső meghasonlottság jelei mutatkoznak közszellemünkön az egész vonalon. Ellentétek és szakadékok bomlasztják egymásra utalt sorainkat. Csak lázas izgalom és széthuzó gyűlölködés rázza, tépi, szaggatja egész szerve-

zetünket. Egymás ellen viaskodik a falu és a város. Egymással tülekednek a munkás és tőkés osztályok, egymást marcangolják a hitfelekezetek is és politikai közvélemény nem tud fejlődni, mert ennek utját állják a történelmi pártjaink helyébe lépett kicsinyes törtétekből élőködő pártfrakciók.

Innen a reménykedő káröröm ellenségeink táborában, hol már látni velük a végnek kezdetéhez ért Csonka-Magyarország arcán a hipokratesi vonást és a magyarság desperálódásának tüneteiből azt velük sejtetni, hogy az már a felozási láz az agónia jele.

De Bethlen István gróf miniszterelnök csüggedetlenül hisz a magyar nemzet őseréjében, élni akaró ösztöneiben és rugalmasságában, hogy ezt a válságot is kibírja, a halálsírákat kiveti magából és talpraáll megint, ahogy tette a tatárdulás, a mohácsi vesz és Világos után.

Ezt a hazafias hitet apostoli buzgalommal sugallja most át a lelankadott nemzeti közvéleménybe. Egységes kormányzópartot akar és fog szervezni országszerte, mert ma egy ilyen párt létezése nagy politikai és történelmi szükségesség.

Szózatot intéz a nemzet millióihoz, tömöröljünk az Egerben kitűzött lobogó körül erős és akarni és harcolni tudó közvéleménnyé a haza javára. Legyen közöttünk újra megértés, összhangzás, nemzeti erkölcs és sikerretörő lendület. *A demokrácia szellemében és a keresztény etika önfegyelmezése alatt* bizton reméli, hogy nemzetünk a szenvedések tisztító tűzén át Phönix gyanánt ismét *ujjászületik*, lelki képességeivel visszazervezve történelmi helyét és teljesítményeivel imponálva az új időknek.

Bizunk abban, hogy Bethlen István egri szózatát megértette az egész ország és követni fogja őt a választó nemzeti közvélemény.

A választási frontról.

A „Vasvármegye“ f. évi május hó 6.-iki számának „Köszegi Hírek“ rovatában foglalt támadásokkal kapcsolatban munkatársunk felkereste az egységes párt jelöltjét és több aposztrofált urat. Munkatársunk az utjáról a következőkben számol be:

Dr. Halik Miksa, a párt főtitkára

Kérdésemre nem felelt egy szót sem csak megmutatta a Vasvármegye ellen a kir ügyészséghez beadott feljelentését, melynek alapján ha jól megy a dolog, 3 hónapig ülhet a cikk írója. . . . Ez mindenestre a legcsattanóbb felelet.

Hechinger Ede polgármesterhelyettes

roppant hálás a Vasvármegyének, hogy sok-sok munkája mellé szórakozásról gondoskodik. Azt mondja, alig várja mindig, hogy vasárnap jól kimulassa magát a lap „Bauernfänger“ heccjein.

Dr. Nagy-Ebeling árvaszéki aljegyző

titokzatos módon somolyog. Azt hiszem rajtam mulat és a legkomolyabban kérdezem, hogy megis mit szól az üggyhöz. — „Lássa kedves mester. Itt van a kezeim között Tihanyi barátom levele és pedig sajátkezűleg irt levele. Ebben nemrégiben arról értesített, hogy ne haragudjam, ha a lapban megtámad. Mert ő ezt csak azért teszi, hogy a hivatali felsőbbségünk előtt annál jobban kitüntesse fáradozásainkat.

Mivel Tihanyi Márk barátom ezen nemes intencióit ismerem, nem haragszom.

A többi ur

az üggyel csak akkor óhajjt foglalkozni, ha majd Lingauer ur feljelentése alapján kézhez veszi az idézést.

Köszegi jogászokat

is felkerestem ez ügyben. Mintha összebeszéltek volna egyértelműen mosolyogva kijelentették, hogy miután a szombathelyi világ kapacitásai már lenyilatkoztak a „Sokarcu ember“ kérdésében, nekik nincsen mondani valójuk.

Csak egy magát megnevezni nem akaró ügyvéd azt mondta:

Hát kérem ez a fenyegetés a különféle törvényekkel nagyon szép. Csak hogy előbb a bíróságnál kell eldőlnie vajjon *tényleg* valótlanosság-e a füzet tartalma?!

Rakovszky egyik kortese.

Fene rosszul állhatnak, hogy most már a mi pártunk vagyonosabb emberein akarják bevenni a költségeket. Azt hiszem késő lesz.

Egy semleges választó.

Lingauer úgy csinál mint az egyszeri asszony, azt hiszem a köznyelv „Bodóné“-nak mondja. Ez a nevezetes asszonyság t. i. úgy tett, hogy mindig *másról* beszél. A Lingauer sem beszél a ráolvasott idézetekről, hanem csak fenyeget. Ugy gondolom ijesztgetni akar. Hát hiszen aki megijed?!

Dr. Rakovszky Iván.

Az egységes párt jelöltje éppen öltözködik, de készséggel rendelkezésemre áll.

„Nem olvastam a Vasvármegyét, de hallottam a kvalifikálhatatlan támadásokról és valótlanosságokról, melyeket e lap rólam és a keresztény kiscgazda, földmives és polgári párt községi vezetőségéről ír.“

Miután az egyes részleteket felolvastam dr. Rakovszky kedélyes nevetésben tört ki.

„Mindenki tudja, hogy apám 30 évi képviselőség után magas közjogi állásban, mint az állami legfelsőbb számvevőszék elnöke v. b. t. tanácsosi méltóságban élt Budapesten.

Attól még nevelkedhettem dánosi birtokunkon és megtanulhattam kapálni és kaszálni, mezei munkát végezni munkásaink között.

Jellemző a lap abszolút felületességére, mert e szerint Rakovszky István, ellenjelöltem fegyvertársa, csak névrokonom. Pedig az újságírónak is kötelessége, hogy előbb meggyőződjék a dolog mibenlétéről, mielőtt valamit nyilvánosság elé visz.

Igaz, hogy mikor először lejttem kerületembe, beszéltem Lingauer ural.

Kijelentette, hogy a mandátumért elvi harcot akar folytatni. Örültem, hogy korrekt fegyvereket fog használni és én a magam részéről is kijelenttem: „én is olyan fegyverekkel fogok küzdeni mint Te!“

És annak ellenére, hogy az ellenpártnak első dolga volt rólam azt hirdetni, hogy kikeresztelkedett zsidó vagyok, hogy templomokat, vashidakat, jegyzői lakokat, iskolákat és nem tudom még mit ígerek, hogy valami Esküdt Lajos pénzből etetek-ítatok, hogy hiveim azzal ijesztik a nyugdíjas özvegyeket, hogy nyugdíjukat vesztik el ha nem szavaznak rám; továbbá annak ellenére, hogy a Vasvármegye hiveim jelentése szerint pártom vezetőségét állandóan támadja, én mind a mai napig utamban egyetlen egy esetben sem foglalkoztam ellenjelöltem személyével, legfeljebb programjával.“

Látó László „Sokarcu emberével“ kapcsolatban dr. Rakovszky a következőket mondta:

„Ki, miért, hogyan irta a füzetet nem tudom, nem is törődöm vele. Hogy ki bocsátotta a keresztény kiscgazda, földmives és polgári párt rendelkezésére, azt illetékes helyen bármikor hajlandó vagyok megmondani.

De valótlanosság, hogy a politikai felvilágosítást szolgáló füzetek közül — lássa van itt valami 10 féle — egyet is én terjesztettem volna.

A mult héten az ellenpárt által ideirányított két újságíró jelent meg a pártirodában látszólag azzal, hogy tőlem interjút kérjenek, a valóságban azért, hogy itten körülnézzenek. Az ellenpárt „korrekt“ harcmodorára jellemző, hogy pártirodánkba kémekeket küldenek.

Az egyik újságíró kért a Sokarcu ember című füzetből. Kapott. (Különbben másutt is beszerezhetne volna, hiszen 20 koronáért minden könyvkereskedésben kapható.)“

A Vasvármegye fenyegetésére, hogy a bíróság elé állítja a jelöltet és pártvezetőséget, Dr. Rakovszky egy kézlegyintéssel felelt.

„Rossz jogi tanácsadói lehetnek az ellenjelöltnék. Ahelyett, hogy fenyegetődzik és ijesztgetni próbálja a pártvezetőség egyes embereit, forduljon a bírósághoz. A mű szerzője Látó László, kiadója a „Patria“ sajtóvállalat Budapesten. — Kérje a valótlanosság bizonyítását.“

Én részemről az egész dolgot úgy oldom meg, hogy a Vasvármegyében ugylátszik ellenem foglalt kitételekért mindenestre a bíróság előtt a cikk irójától és nem a lapárosoktól fogok magamnak elégtételt szerezni.“

Mit szól doktor ur a Vasvármegye fenyegetéséhez, hogy még a tényleges jelölés előtt annyi adat áll rendelkezésére Lingauer urnak, hogy a választást megsemmisíteti?

Dr. Rakovszky beszélgetésünk közben elkészült öltözködésével, hozzálatott reggelijéhez, melyet a pincér éppen behozott. Kedves, meg-

nyerő modorában felkér, hogy tartsak vele. Kérdésemre mosolyogva azt mondja: „Na hallja, ha ezek az adatok olyan igazak mint amelyeket felolvasni szives volt, attól én holtam napjaig is lehetek képviselő.“

„Valami mégis bánt“ . . . És hangja egyszerre kemény megbotránkozó lett:

„Hm! „Állítólagos pap“ . . . Állítása szerint menekült pap.“

Nos Körössy Endre a szilágysomlyói menekült plébános csakugyan pap . . . És pedig igazi, mondhatnám szentéletű pap. Hiszen itten misézik minden reggel a szomszéd templomban. Ma a *Magyar Nemzeti Szövetség*-nek belügyi osztály-vezetője. Egész életét, tudását, lelkesedését Magyarországra visszaállításának szenteli.

Engem barátságából kísért le kerületembe, részben, hogy a tanuló ifjuságnak előadást tartson az integer Magyarországról.

Csodálkozom a „Köszegi Hírek“ egyik rovatvezetője izlésén, amely nem tiltakozott ellene, hogy lelkészársát bántásák, mert ha valaki éppen ő az, aki tudja és pedig jól tudja, hogy Körössy Endre olyan pap, kinek saruját megoldani méltó társa is kevés van.

Dr. Rakovszky szinte szomorú lett e beszélgetésnél és minden újságírói fásultsággal ellentétben belém is a politika ezen harcmodora iránt érzett szomorú csendes utálattal vegyes reménytelen lemondás vegyült és szégyeltem felolvasni a Vasvármegye falusi mű hűségű levelét, melyben a *keresztény* ellenzék jelöltnek, Lingauernek lapja a hazája iránti tántoríthatatlan, menekült róm. kath. papot az ország integritása érdekében dolgozó lelkészt színészpofájának és színésznek nevezi csak azért, mert ellenfele érdekében beszél. Quo vadis pater? *Omega.*

Quo vadis?

Te nő, te sulyos barcokban megtépzott fáradt anya, te magyar asszony! Hova indulsz, melyik utra térsz?

Arra e, mely hazád újraépítéséhez vezet; a verejték, a munka árán gyermekednek biztosabb, szebb, jobb jövőt, talán már egy darabka boldogságot is juttat.

Vagy arra e, melynek végén egy idegenből származó asszony áll árva gyermekével.

Arra az utra térsz e, melyen öreg mesemondók a vezetőik. Akik utközben tarka-szines mesét mondanak királyasszonyokról, királyfiakról, akik pompás palotát, álmokból szövött tündérekert boldogságot ígérnek, ha idehozod az árva királyi gyermeket. Akik mesélik, hogy a királyi gyermek oly varázsvesszőkkel bír, mely véget vet minden bajnak, minden szenvedésnek, minden nyomornak, mely elfelejteti veled magyar asszony, szegény magyar asszony a férjedet, a fiadat, apádat, akik ott porladnak a nagy orosz mezőkön, akiknek koponyájuk meghasad a doberdó szikláin, vagy akik végigszenvedve a harc és vér minden fardadságát, bánán, sántán, vakon, betegten tértek vissza hozzád és gyermekeidhez.

Vagy arra az utra fordulsz, melynek elején egy erőtlő duzzadt férfi vár.

Ez akar vezetőd lenni. Erővel, munkával akarja szabaddá tenni az utat. El akar háritani előbb minden akadályt, le akar küzdeni minden bajt, vesztélyt, keresztül gázolni a hazugságok tengerén, hogy boldog gyermekeiddel, megbékült férjeddal együtt énekelve a hozsannát, sértetlenül, bántatlanul, fehérbe öltözött virággal fejedjen mehecs a királyfiu elébe és munka árán szerzett boldog ép hazádba vezessd.

Vagy arra az utra térsz e asszony, te magyar asszony arra e, amelyen egy eltakart arcu alak vezet, aki rákényszerít, hogy szemedet az égre szögezve csak azt lásd és mást ne. Hogy ne érezd gyermekeid éhségét, ne lásd ruhátlan magzatod, ne nézd a téged követő sirkereszteket . . . csak az eget.

Te asszony! Te magyar asszony, melyik utad választod?

Kinek hiszel. Hiszel a varázsvesszőben, hiszel a takart arcu parancsának, vagy az erős, ifju férfinak hiszel, aki munkával a szeretet, a béke nevében tisztítja meg utadat?

Szeretném, hogy mikor utra indulsz, előbb bevonulnál rejtett kamrádba, vagy mint minden komoly munkád előtt letérdelnél Boldogasszo-

nyunk oltára előtt. Es ott vetnél számot magad-
dal, egészen mély áhitattal készülve az utra,
melyen hazád és gyermeked boldogságát keresed.
Asszony! Magyar asszony, Te magyar
anya vigyázz, hogy melyik utra lépsz!

Egy magyar asszony.

Tekintetes

Lingauer Albin

főszerkesztő. Ur címére.

A „Vasvármegye“ f. évi május hó 6-iki számában „Néhány szó azokhoz, akik még botránkozni tudnak“ cím alatt velem és szerkesztésünkben megjelenő „Közleg és Vidéke“ című lappal is méltóztatik foglalkozni.

Kijelentjük, hogy lapunk f. hó 4-iki számában „A sokarcu ember“ című füzetet mint hozzánk beküldött művet — ahogyan ez általános szokás — ismertettük.

Részleteket nem vettünk át, a közönség figyelmét különös módon nem hívtuk fel. Ezt különben ugyanis méltóztatik tudni, mert mint 25 év óta újságot író ember megtanult distinguálni.

„A sokarcu ember“ melyből mi csak a füzet végén összefoglalt és a „Vasvármegye“ különböző számaiból közölt idézeteket adtuk le, különben a könyvpiacra 20 K.-ért mindenütt kapható.

Főszerkesztő Ur azt is tudja, ha pedig nem tudná, szíves tudomására hozom, hogy a fennálló sajtórendeletek és törvények értelmében a sajtó-jogi elégtételt az illetékes fórum előtt Látó László írótól, a „Patria“ sajtóvállalatától és e művet hirdető plakátok nyomdájától „Az Apostol“ nyomdában kérheti.

Amennyiben lapunkat is belevonni méltóztatik, ez a *legnyugodtabban* várja majd a bíróság döntését.

Ami pedig hálánkat illeti, ifj. Rónai Frigyes társzerkesztő nem tudja, sőt nem is sejt, hogy miért tartozik Önnek hálával.

Ha csak azért nem, hogy mint a tisztességtelen verseny ellen küzdő gáncs nélküli lovag a „Vasvármegye“ f. évi április 16-iki számában nyíltan felhívja a közönséget, hogy ne a „Közleg és Vidéket“ hanem a Közlegi Hírekkel kibővíttet „Vasvármegyét“ fizessék elő. Vagy azért, hogy ezt a bizonyos tisztességtelen versenyt nyomdavállalat más ágában is, jóval a választási harc előtt — lehet, hogy tudtán kívül — már felvette.

A magam részéről pedig a következőket: Feltéve, de meg nem engedve azt az esetet, hogy Ön mentett meg az igazságtalan internálás-tól, mely ellen programja alapján amúgy is küzdenie kell, mint a keresztény ellenzék jelöltje a hála merlegének egysúlyosa közöttünk már régen helyreállt.

Mert eltekintve attól, hogy amennyiben rajtam állítólag segített, csak ártatlan emberen segített. Hiszen ellenem állítólagos kommunista üzelmim miatt bünvádi eljárás nem tétetett folyamaiba. A szombathelyi kir. ügyészség 1920. évi nov. 12.-én 7991. K. ü. szám alatt kelt végzése minden kétséget kizárólag megállapítja, hogy „*kényszer alatt*“ vállaltam szakképzettségemnek megfelelő funkciót és ezt a *„legnagyobb kimé-
tet“* végeztem.

E végzés megállapítja azt is, hogy nekem is volt részem abban, hogy amikor Ön az ellenforradalmár önszámkivetésben volt, felesége öngyűlöletének havi 500 K.-ás járandóságát felemeltettük 2000 K.-ra.

Végül kérdelem Öntől, ha nem lett volna meggyőződve arról, hogy én megbízható, becsületes ember vagyok, akkor felajánlotta volna-e vörös-diktatura bukása után nyomdavállalatánál a nyomdavezetői állást, mint ahogyan ezt tette. Közleg, 1922. május hó 8.

Egyébként tisztelettel

Pandur Béla.

Szabóhegyen

Zier Árpád vendéglőjében minden vasárnap és ünnepnap cigányzene. Kitűnő ételekről és friss italokról állandóan gondoskodva van.

Figyelmeztetés!

A m. kir. miniszteriumnak 2200/1922. M. E. számú választás, rendelet 95. §-a értelmében: **Az a választó, aki valamely jelölt ajánlásában részt vett és újabb ajánlásban vesz részt, vagyis aki mindkét jelölt ajánlást ívet aláírja 2000 K.-ig terjedő pénzbüntetésre ítéltetik.**

Vigyázz polgártárs! Ne ülj fel kortesfogásoknak és csak az egyik jelölt ívét ird alá!

Színházi est.

Minden várakozást felülmuló hatalmas, szép siker jegyében folyt le a katonai testnevelési alap javára a Múlató nagytermében rendezett színházi előadás. Öszinte lelkesülés és egy tiszta lelki gyönyör biztató hatása alatt állott a természet zsufoltság megrögzöttségétől közönség, mert lelke ott — pillanatokig bár, de az életnek gondjaitól, aggodalmaitól mentes — pihenést talált. Mert nem dilettantizmus volt az, amely ezen az estélyen magasatos eszmények tisztább belátására ösztönözte, nemzeti jövőnk iránt önbizalmat keltő reménységgel eltöltötte, hanem eszményien nemes, keresztényesen önzetlen művészet, amely a tökéletes külső alakítás mellett a legtisztább keretben egyszerűségében és őszinteségében összhangzatosan megnyilatkozó belső alakítást nyújtotta. Nagyon meglátszott, hogy a szereplő személyek mind, egytől-egyig tökéletességre törekvő, a magasabb utáni vágytól áthatott lelkű, művelt egyéniségek és a rendezés a művészi rátermettség öntudatos irányítására és komoly személyes felelősségérzetre vallott.

Igy nem csoda, ha Herczeg Ferenc korrekt felépítésű vigjátékát: „A dolovai nábob leányát“ olyan igazán megérdemelt siker és osztatlan tetszés koronázta. Jól esett magyar lelkünknek a költő célzatát megértő, értékelő és értékesítő ilyen művészi alakításban gyönyörködnünk a Sziv mérhetetlen világán, amely megajándékoz örömmel, megkínöz bánattal ugyanarra, hogy életünk sajkája a kétségbeesés és reménytelen-ség tengerén hanykodik; de aztán az akarat és kitarás küzdelmében, a becsület és hűség rendületlenségében, a jónak és igaznak diadalában, az erény jutalmában a hányt-vetett sajka mégis csak partot ér.

Megtépett nemzetünk jelen szomorú napjaiban Herczeg Ferenc szellemes és okos színműve így tanít buzdít és lelkesít minket!

Ezért hálás köszönet illesse mindazokat az áldozatkész, fáradságot nem ismerő, időt nem sajnáló, önzetlen közlegi magyar hölgyeket és urakat, akik magyar társadalmi érdekűl ma, amikor — fájdalom — a mi társadalmunkban is sok a rossz, a bűn, a ferdeség, a tévelygés és a tudatlanság — ma örömmel állítják tehetségüket, természetes finomlelkőségüket ilyen magasatos nemzeti célok szolgálatába.

Nem mulaszthatjuk el, hogy névszerint is Eölbey Thyll Margit (Dolovai Jób Vilma), Hanély Dóra (Szentirmayné), Miklósv Margit (Domaházyne), Zitás Bertalan (Tarján), Borossay Imre (Szentirmay, ifj. Nohn Nándor (Bilitzky), krassai Mayer László (Merlin), Fröhlich József (Lóránt), Stiaszny Gyula (Szklabonyay) és Antal László (Miska) — mind ezek előtt a lelkes szereplők előtt itt is meg ne hajtsuk — kifogástalan alakításukért — öszinte elismerésünk zászlaját.

A gondolatok és érzelmek céltudatos kifejezése, testesítése, mely az előadás szépségét, becsét és méltóságát biztosította, — a szereplők egyéni rátermettségén kívül — elsősorban valki Zitás Bertalan szakavatott, kipróbált és kiforrott művészi rendezésének köszönhető.

A díszletek Antal László helyes perspektívájú festői talentumát dicsérik.

A 6. gyalogezrednek a szünetek alatt játszó zenekara szabatos játékával megindítólag hatott, úgy éreztük, mintha saját szívünk hurjait zengenek.

Kár hogy ilyen lélekemelő pillanatoknak is vége szokott lenni. Eppen ezért — öntudatos magyarságunk érdekében — kívánatos lenne, ha itt Közlegen minnél gyakrabban lehetne részünk ilyen ihletésben, hogy az megindítsa magyar szívünket, erősítse akaratunkat és ápolja közöttünk, bennünk, és általunk a hazafiasság és szeretet szent tüzét.

J. R. V.

Széljegyzetek.

A két jelölt találkozik. Meg is állapodnak, hogy egyforma fegyverekkel harcolnak.
Az egyik — természetesen az átkos kormánypárti — nem tartja be a megállapodást.

Ráfogják, hogy etet-itat, hogy presszionál, terrorizál, áthelyeztet, egész hazugság hadjárat indul ellene, felvonul ellene a felekezeti gyűlölség. Mintha legalább pogány volna felhangzik a jelszó: Nekünk katolikusoknak össze kell fogunk az ő kath. családból származó Rakovszky ellen. Az asszonyok nagyrészt politikailag tájékozatlan tömeget a felekezeti hovatartozandóság szerint szervezik ellene. Autója elé barikádot emelnek. Pártirodájába kémekeket küldenek. A pártvezetőség legbizalmasabb értekezleteinek híreit kikutatják. Az aláíró jelölőket rábírák, hogy nekik is írják alá az iveket, hogy így megsemmisüljön mindkét ajánlás. Még az iskola is beleviszik a gyermek lelkébe a gyűlölködést. Kémekek akarják megtudni, hogy melyik faluban ki mennyit eszik az egység kontójára.

Es sok más fegyverrel — szép tiszta ragyogó keresztény fegyverrel küzdenek...
Dr. Rakovszky elmegy egy-egy falura. — Elmondja, hogy miképpen lehetne az országot megmenteni és ígér. Egyet ígér mindenütt, azt, hogy dolgozni fog az ország a kerület érdekében. A választók melléje állanak.

Nem harcol ellenfeléhez hasonló fegyverekkel... Rakovszky tényleg nem tartja be a megállapodást.

Közlegszerdahely előtt Rakovszky megállítja autóját. Kőbarikád van az uton. Ha észre nem veszi és nekihaz, talán holtan marad ott ő és társai is.

De a kormánykerék biztos kézben volt, erős kézben volt.

A közlegiek nyugodtan bizhatnak abban a kézben, ez a mandátumot csakugyan sretlenül és tisztán fogja visszahozni.

Vajjon dr. Marton miért kiálltja a falvakon, hogy „Éljen dr. Rakovszky Iván!“

Csak nem azért, mert tudja, hogy ahol ő van e párttól a higgadtabb, komolyabb, gondolkodóbbak eltávoloznak.

Mikor a betű, a szó már nem használ, akkor iön a kő. Egyelőre barikád alakjában. De azt hiszem a zseniális korteskedés oda is eljuttat még, hogy repülni is megtanul. Erdekes megtudni, hogy Tihanyi Márkus és dr. Marton kocsija hogyan kerültek ki a szerdahelyi barikádot. Azt is Rakovszkynak kellett elöttük eltávolozni?

Ludadról ötven magyarok nyilatkoznak, hogy „A sokarcu ember“ hazugság.
Honnan tudják a beigért sajtóper ítélete előtt hazugság-e, igazság-e?

Mindenesetre az erkölcsi felháborodás már meg-lehető magas színvonalat jelent és sokra becsüendő. Csak az a kérdés, hogy nem-e a Tihanyi által beigért 50 liter bor volt az alapja.

Az egyik jőnevű szabóhoz beállt egy polgár egy kőpönyeggel. Ki kellene fordítani.
Szabónk nagyon elmélyedt egy sárga füzet olvasásában. Fel sem tekint, csak úgy fel vállról odaszól a kuntsaftnak.

Jobb lesz, ha beviszi Szombathelyre a Lingauer céghez, ott olcsóbban és gyorsabban fordítanak kőpönyeget.

A Horváth korcsmában két vidéki polgár ül. Az idősebbik a Vasvármegyét olvassa. Egyszerre csak nagy-mergesen lecsapja az asztalra.

A menekübe! Hát má azt a kis bort is sajnálja a választótól. A szegénynek biztosan nincs miből fizetni. Szavak már vagy 35 éve, de szodavizzel még sohase választottunk.

A rokkantak, az ország nagy harcában, a királyért megbénultak és már a korteskedésbe kerültek.
Amit erről ír a Vasvármegye, ezt már igazán izlésére bizzuk.

A „Magyarság“ május 4-iki számában az áll, hogy Szmolján a polgármester rövid uton elcsapta.
A Vasvármegye május 6-iki számában azt olvasom, hogy a polgármester felajánlotta Szmoljánnak a gazdasági tanácsnoki állást.
Melyik mond a két újság közül igazat?
Egyik sem.

Hát csak a kisebbséget képviselte Szmolján a pódiumon?.. Már kisebbségben van a Lingauer párt?
Vagy azt a kisgazdapárti kisebbséget gondolja a szombathelyi kis mérges, melyet Szmolján ellenőr 2 évvel azelőtt Lingauerrel szemben szervezett meg.

De mire való az a sok erőlködés, ha csak 14-en vannak az egységesek?
Ey.

Halló! Kerékpár és varrógép különleges-ségek, külföldi légtömők és kőpönyegummik, csontolaj, mindennemű varró- és beszélőgéptűk, gyermekkocsik, tűzszerszámalátreszek kaphatók olcsó áron. Javítások elfogadtatnak. HELFENSZÖRFER JÓZSEF-nél Közleg, Pámer-utca 8.

Kitűnő minőségű világos és barna

KÖBÁNYAI SÖR

kapható vasárnaponként **MAYER JÁNOS** vendéglőjében.

Hirdetmények.

Az 1894 évi XII. t. c. és a m. kir. földmívelésügyi miniszterium ezen tárgyában kiadott rendeletei értelmében felhívom a helybeli birtokosokat, hogy a gyümölcstermést veszélyeztető vértetűt mindenki birtokának egész területén, lelkiismeretes szigorúsággal és kitartással irtsa ki, ezen irtási munkálatokat azonnal kezdje meg és sürgősen fejezze be. Felhívom a közönség figyelmét arra, hogy ezen az egész vidék gyümölcstermését veszélyeztető kártékony rovarok elterjedése csak úgy akadályozható meg, ha mindenki teljesíti kötelességét, miért is az ellenük való küzdelem nemesak minden birtokosnak saját érdeke, hanem közérdek is.

Elhívom ezúton is az összes mező és hegyőroket, hogy a vértetű fellépését és az irtási munkálatokat kísérik figyelemmel, járványszerű fellépésről azonnal tegyenek jelentést és mindazokat, kik az irtási munkálatok körül mulasztásokat követnek el, baladéktalanul jelentsek be a hatóságoknak, hogy ellenük a kihágási eljárás megindítható legyen.

Jambrits Lajos polgármester.

Felhívom a város területén lakó magyar állampolgárokat, akik orosz hadifogságból visszatértek, hogy összeírásuk és nyilvántartásba vétel végett a m. kir. államrendőrkapitányságnál f. hó 15. ig feltétlenül jelentkezzenek. Felhívom továbbá a közzei illetőséggel bíró és még jelenleg is orosz hadifogságban levő hadifoglyok hozzátartozóit, hogy a hadifogságban levő egyének összeírása végett a fenníi időig szintén jelenjenek meg hivatalomban.

Kiss Lajos államrendőrkapitány.

Helyi hírek.

Dr. Rakoszyk Ivan, az egységes párt jelöltje hétfőn reggel Budapestre utazott, hogy az utódállamok magyar kisebbségeinek védelmét célzó és a „Népszövetség”-ből kiinduló intézkedések előzetes tárgyalásaiban részt vegyen. Ertesülésünk szerint szombaton visszatér és a választások befejezéséig városunkban marad.

Halalozás. Mult pénteken hunyt el hosszú betegeskedés után polgártársunk Stiaszny Gyula üvegkereskedő 85 éves édesatyja Stiaszny József volt kárpitosmester. Csak egy év kellett volna még az életből és a magas kort elért házaspár megülhette volna a gyémántlakodalmat, de a sors másként döntött és megváltotta az agy polgárt amugy is hosszan tartó szenvedéseitől. Temetése vasárnap délután ment végbe nagy részvet mellett.

A sopron—közzei vonalon május hó 10-től a következő vonatok közlekednek: Közzeigről indul 2 órákor, Sopronba érkezik 6 óra 41 perckor. Közzeigről indul 8 órákor, Sopronba érkezik 12 óra 49 perckor. Közzeigről indul 18 óra 30 perckor, Sopronba érkezik 23 óra 20 perckor. Sopronból indul 3 órákor, Közzeigre érkezik 7 óra 40 perckor. Sopronból indul 12 óra 50 perckor. Közzeigre érkezik 17 óra 35 perckor. Sopronból indul 15 óra 55 perckor, Közzeigre érkezik 20 óra 55 perckor. A közzei—szombathelyi vonalon eddig közlekedett 5322/a számú vonat, mely Szombathelyről 2 óra 20 perckor indult, elmarad, helyette az 5326 sz. közlekedik, mely indul Szombathelyről 5 óra 10 perckor. — Tehát a Szombathelyről kirándulóknak is van egy megfelelő vonatjuk, amellyel a kora reggeli órákban feljöhhetnek Közzeigre.

Valasztmányi értekezletet tart e hó 14-én vasárnap délelőtt 10 órákor a ker. szoc. munkásegylet választmánya. Kérjük az összes bizalmiakat és választmányi tagokat ezen értekezleten megjelenenni.

Mulatság. A nagyelső-nőtei ifjuság vasárnap délután 4 órákor Konrad Jozsefné vendéglőjében táncmulatságot rendez.

Csempészetek. Lévai Lipót horvátszidányi lakos három társával 8 malacot, Schiller Mihály pedig dohányt és tojást akart csempészni Ausztriába. A rendőrség a csempészésre szánt dolgokat elkobozta és felulrá meg is büntette őket.

Állatkinzás. Hódosi Simon kocsiat a rendőrségen feljelentették állatkinzás miatt. Az eljárás megindult ellene.

Az első lemondó levél ma érkezett be, mely így hangzik: „Tisztolt Róna iur azal erte sitem hogy nekem közzeig és vidiket ne küldjön több mert jo laktam vele. Horváth Lajos (dísznókereskedő). — Most tudtuk csak meg, hogy volt Közzeigen olyan előfizetőnk is, aki a „Közzeig és Vidékét” meg szokta enni.

Saját kötésű női és gyermek harisnyák, férfi soknik a legfinomabb minőségben állandóan raktáron. **Bekebell anyagokból köt es fejfel** Filipp, harisnyakötőde Szombathely, Szöll Kálmán utca 6. szám.

Heti krónika.

Alhir Mikes püspök rendőri megfigyeléséről. Egy budapesti lap szombati számában azt írta, hogy gróf Mikes János püspököt Szombathelyen állandó detektívfelügyelet alatt tartják. Ugy a szombathelyi államrendőrség kapitányságának vezetője, mint a kerületi főkapitányság a leghatározottabban megállapították, hogy a lap állítása minden alapot nélkülöz és teljesen légből kapott kitalálás. — Gróf Mikes János püspök rendőri megfigyelésre sem a multban, sem most, sem felsőbb, sem más helyről semmiféle formában az szóba nem került.

Buza Barnat letartóztattak. Hatvanban Buza Barnát, a Károlyi kormány földmívelésügyi miniszterét, aki a kerületben Rassay-párti jelöltként lépett föl, Czikora Jánossal, a volt Károlyi-féle államtitkárral együtt a hatvani rendőrség letartóztatta. A letartóztatásra az adott okot, hogy engedély nélkül tartottak népgyűléseket.

A bombamerénylet nyomozója fenyegető levelet kapott. A két bombamerénylet ügyében a rendőrség még mindig nyomoz a bűnösök után. Folyik a nyomozás azért is, mert Vogel József dr., a bombamerényletek referense, a napokban kézzel írott hosszabb fenyegető levelet kapott, amelyben a „101 es bizottság” Vogel rendőrkapitányt, valamint két társát, Lehotzky és Farkas rendőrfogalmazókat felszólítja, hogy a bombamerénylet után való nyomozást azonnal hagyják abba, mert ellenkező esetben őket is felrobbantják. A levél alján egy nagyon jól megrajzolt füstölő bomba helyettesíti a hasonló leveleken megszokott fekete kezecet.

Vörös tüntetések Szófiában. Szófiában anarkista-forradalmi jellegű tüntetések voltak. Amikor a rendőrség fel akart oszlatni egy titkos gyűlést, a gyűlésezők több rendőrt lelőttek. A segítségre siető katonaságot bombákkal dobálták. Sok halott és sebesült volt. Hasonló esetek fordultak elő Plevnóban és Philippopoliszban is.

A pilótanélküli repülőgép. George Avelin, angol feltaláló automatikus kormányzó és egyensúlyozó szerkezetet talált fel repülőgépek számára. A találmányt április tizedikén próbálták ki, amikor is egy óriási Farman-Goliath repülőgép Avelin készülékével felszerelve és tizenkét utassal átrepült a La Manche csatornán. Ezer láb magasságba érve, a pilóta lenyomta az emelőt, amely mozgásba hozta az automatikus kormányzó és egyensúlyozó szerkezetet, kezeit zsebre vágta és kényelmesen hátradőlt az ülésen. A repülőgép több mérföldön át egyenletesen és simán repült. Az automatikus készülék villamos-sággal működik és a szerkezete módfelett komplikált. Lényege egy higanyvezetőn alapul, a mely az emelkedésnek és esésnek megfelelően áramköröket zár és nyit.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett jó férjem ill. drága apánk, nagyapánk, apósunk, nagybácsink és rokonunk

Stiaszny József

kárpitosmester

elhunyta alkalmával, valamint a temetésén való megjelenésükkel jóleső részvétüket fejezték ki, nemkülönben azoknak is, kik a drága halott koporsóját virágokkal és koszorúkkal halmozták el, ezután mond hálás köszönetet

Közzeig, 1922. május hó 9-én.

a gyászoló család.

MAITZ JÁNOS KOSÁRFONÓ ÉS SZÍTÁS

Közzeig, Hegyalja-utca 10 sz.

Elvállal úgy új, mint javítási munkákat.

Különféle kosarak és szíták állandóan raktáron.

3 vagy 4 szobás

magányos házat kerttel keresek megvételre.

Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

ZSOLDOS TANINTÉZET

BUDAPEST, VII., Dohány-u. 84. T.: J. 124-47.

A legjobban keszit elő
magánvizsgákra.

Vidékieknek levelező oktatás

Speciális, magánhasználatra irt tankönyvek alapján.

Zsinór és paszományok

cipőfűzők, katonai-, egyházi-, roló- és fűző (mieder) zsinórok, sujtások, borítás, gyertyabél, gyermekágyháló és egyáltalában mindenemű zsinórok és paszományok gyártása.

Preisz Gyula Szombathely

Erzsébet-Királyné-u. 36. (Sabária mellett. Babics h.)

HANGSZEREK. ZONGORÁK. GRAMOFONOK.

Minden hangszerünkért jótállást vállalunk.

Királyi udvari

hangszergyár

STERNBERG

Budapest, Rákóczi-ut 60/c.

számu saját palotájában.

Írja meg azonnal, hogy milyen hangszerre van szüksége és mi arról díjtalanul küldünk ajánlatot ha ezen újságra hivatkozik. Javítandó hangszeret küldje postán gyárunkba. Jutányosan újjalakítjuk. — Gramofontulajdonosoknak legújabb hanglemezekről ingyen és bérmentve küldjük műsorjegyzékünket.

Rónai és Pandur könyvnyomdájában

mindennemű nyomtatványt,
izléses és csinos kivitelben
jutányos áron elkészítenek.

— Telefonszam: 23. —

Közzeig,

Nagy raktár közigazgatási nyomtatványokban

Uárkör 39.